ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1959

Vyhlásené: 24.03.1959 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

13

Vyhláška
ministra energetiky a vodného hospodárstva

zo 14. marca 1959

o úplnom znení zákona č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve

Podľa čl. III zákona č. 12/1959 Zb. vyhlasujem v prílohe úplné znenie zákona č. 11/1955 Zb. o vodnom hospodárstve ako vyplýva z neskorších predpisov.

Pospíšil v. r.

Zákon
z 23. marca 1955 č. 11 Zb.
o vodnom hospodárstve v znení vyplývajúcom z neskorších predpisov
Národné zhromaždenie Československej republiky sa uznieslo na tomto zákone:

§ 1
Úvodné ustanovenie

Všetky povrchové a podzemné vody slúžia na zabezpečenie hospodárskych a iných spoločenských potrieb.

Prvá časť
Hospodárenie s vodami a plánovanie

§ 2
Hospodárenie s vodami

S povrchovými a podzemnými vodami treba plánovite hospodáriť technicky aj ekonomicky najvhodnejšími prostriedkami a spôsobmi tak, aby sa udržala rovnováha medzi kapacitou vodných zdrojov a potrebou vody a aby sa zachoval vyhovujúci stupeň čistoty vody.

§ 3
Plánovanie

Štátny vodohospodársky plán schválený vládou je smerným plánom pre všetky vodohospodárske opatrenia všetkých odvetví národného hospodárstva, ako aj pre základné vodohospodárske opatrenia pri územnom plánovaní; je jedným zo základných podkladov pre vypracovanie výhľadových plánov všetkých hospodárskych odvetví, pokiaľ majú požiadavky na vodné zdroje alebo pokiaľ inak ovplyvňujú hospodárenie s vodami.

§ 4
Distribúcia vody

(1) Distribúcia vody sa vykonáva podľa plánu, ktorého návrh zostavuje Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva v spolupráci so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi; schvaľuje ho vláda ako súčasť štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva.

(2) Ak to vyžaduje plnenie štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva alebo ak je nedostatok vody, môže vodohospodársky orgán po vykonanom konaní na čas nevyhnutnej potreby obmedziť alebo i zastaviť zvláštne užívanie vody.

Druhá časť
Užívanie vôd, korýt tokov, pobrežných pozemkov, vypúšťanie odpadových vôd a ochrana proti vodám

§ 5
Zásada hospodárnosti pri užívaní vôd

(1) Vody sa smú užívať len takým spôsobom, takou mierou a pre také účely, aby sa tým neohrozilo ich najúčelnejšie a najhospodárnejšie využitie z hľadiska starostlivosti o zdravie ľudu, potrieb poľnohospodárskej výroby a ostatných odvetví národného hospodárstva.

(2) Pri určení a zmenách výrobných postupov treba urobiť opatrenia, aby sa voda využila čo najhospodárnejšie, najmä jej opätovným používaním, aby sa voda riadne vyčistila a aby sa využili hodnotné látky obsiahnuté v odpadových vodách.

(3) Pri projektovaní, výstavbe a prevádzke nových čistiacich zariadení odpadových vôd treba zabezpečiť i hospodárne využitie hodnotných látok obsiahnutých v týchto vodách.

§ 6
Všeobecné užívanie vôd a jednoduché zariadenia

(1) Bez povolenia alebo súhlasu vodohospodárskeho orgánu môže každý užívať povrchové vody obyčajným spôsobom, pri ktorom nie je potrebné zvláštne zariadenie, ako na kúpanie, pranie, mytie, napájanie a plavenie zvierat, na vodné a ľadové športy. Povolenie alebo súhlas vodohospodárskeho orgánu nie je potrebný ani na zriaďovanie jednoduchých zariadení na jednotlivých nehnuteľnostiach na zachytenie vody a na ochranu jednotlivých nehnuteľností proti škodlivým účinkom vôd. Všeobecným užívaním vôd a jednoduchými zariadeniami na zachytenie vôd a na ochranu nehnuteľností nesmú sa poškodzovať brehy, vodohospodárske zariadenia, zariadenia pre chov rýb, meniť odtokové pomery, zhoršovať akosť vody, ani poškodzovať všeobecné záujmy a práva iných.

(2) V prípade všeobecného nebezpečia môže vodohospodársky orgán upraviť alebo i zakázať všeobecné užívanie povrchových vôd a uskutočňovanie jednoduchých zariadení; v ostatných prípadoch môže tak urobiť len v súčinnosti s dotknutými orgánmi.

§ 7
Užívanie vôd na plavbu a jej prevádzka

(1) Plavba lodí (prevoz), pltí a plavenie dreva v nezviazanom stave musí sa prevádzať takým spôsobom, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo poškodzovaniu korýt tokov, brehových úprav, vodohospodárskych diel, zariadení a ich prevádzky alebo ku škodám pri uskutočňovaní vodohospodárskych stavieb.

(2) Pri prevádzaní plavby sa nesmú do vody vypúšťať látky, ktoré by mohli nepriaznivo zmeniť akosť vody. O zneškodňovaní vypúšťaných látok, najmä olejov a popola, ako i o vypúšťaní odpadových vôd z objektov slúžiacich k plavebným účelom platí primerane ustanovenie § 9.

(3) Žiadosť o udelenie povolenia alebo o súhlas na vybudovanie hydrotechnických častí prístavov a prekladísk, ako i stavieb a zariadení slúžiacich na plavbu lodí (prievozom), pltí a na plavenie dreva v nezviazanom stave, ktoré sa zriaďujú v tokoch, v koryte, na brehoch alebo v zátopovom území, prejedná vodohospodársky orgán pred rozhodnutím s kompetentnými orgánmi Ministerstva dopravy. Povolenie Ministerstiev národnej obrany alebo vnútra sa pripojuje k žiadosti, ak tak ustanovujú osobitné predpisy.

(4) Inak upravujú užívanie vôd na plavbu osobitné predpisy.

(5) Pokiaľ ide o ochranu záujmov plavebnej prevádzky, spolupracujú vodohospodárske orgány pri vykonávaní tohto zákona s orgánmi štátnej plavebnej správy.

§ 8
Zvláštne užívanie vôd

(1) Povolenie vodohospodárskeho orgánu je potrebné:

a) na užívanie povrchových vôd, na zachytávanie vôd na jednotlivých nehnuteľnostiach a na ochranu nehnuteľností proti škodlivým účinkom povrchových vôd iným spôsobom, než ako je uvedené v §§ 6 a 7, ako i na užívanie vôd podzemných;

b) na vypúšťanie odpadových vôd do povrchových alebo podzemných vôd;

c) na zriaďovanie vodohospodárskych diel a zariadení potrebných na účely uvedené pod písm. a) a b).

(2) Vypúšťanie odpadových vôd povolí vodohospodársky orgán len vtedy, ak sa vybuduje vyhovujúce čistiace zariadenie odpadových vôd alebo ak bude inak postarané o ich zneškodnenie.

(3) Ustanovenia odsekov 1 a 2 platia primerane aj pri zmenách týchto zariadení a opatrení.

§ 9

Výroba v nových závodoch alebo v nových výrobných a iných zariadeniach, pri ktorej vznikajú závadné odpadové vody, ako aj prevádzka kanalizačných zariadení sídlisk, sa nesmú začať, pokiaľ nie je vybudované a dané do prevádzky vyhovujúce zariadenie na čistenie alebo zneškodnenie odpadových vôd. V odôvodnených výnimočných prípadoch môže vláda povoliť časovo obmedzenú výnimku z tohto ustanovenia.

§ 10
Stavby, zariadenia a porasty v korytách a zátopových územiach

(1) Súhlas vodohospodárskeho orgánu je potrebný:

a) na stavby a zariadenia, pokiaľ ovplyvňujú vodné hospodárstvo, povolené podľa iných predpisov, ako i na odvolanie alebo zmeny vydaných povolení;

b) na zriaďovanie plotov a skládok, na vysadzovanie, pestovanie, stínanie alebo odstraňovanie stromov, krov a pod. v zátopovom území, najmä pokiaľ môžu mať nepriaznivý vplyv na odtok vody, odchod ľadov, alebo na akosť vody, alebo môžu byť príčinou tvorenia výmoľov a nánosov;

c) na zmeny stavieb, zariadení a opatrení uvedených pod písm. a) a b);

d) na ťažbu materiálu v zátopovom území;

e) na zasypávanie odstavených ramien, toní a výmoľov.

(2) Žiadosť o udelenie súhlasu na stavby a zariadenia a na ich zmeny treba doložiť projektmi tých častí stavieb a zariadení, ktoré ovplyvňujú vodné hospodárstvo.

§ 11
Užívanie korýt tokov a pobrežných pozemkov

(1) Pozemky, po ktorých odtekajú vody v tokoch, a pozemky v opustených korytách môže organizácia, ktorej náleží starostlivosť o vodný tok, prípadne organizácia upravujúca vodný tok, užívať bez náhrady na zriaďovanie, prevádzku a udržiavanie vodohospodárskych diel a zariadení, na prevádzanie vodohospodárskych stavieb alebo na vykonávanie vodohospodárskych prác a na iné vodohospodárske účely. Ak dôjde k pochybnostiam o tom, či ide o také pozemky v akom rozsahu ich treba použiť, rozhodne vodohospodársky orgán.

(2) Ustanovením predchádzajúceho odseku nie je dotknutá povinnosť vyžiadať si na vykonávanie takých prác povolenie podľa § 8 alebo súhlas podľa § 10.

(3) Organizácia, ktorej náleží starostlivosť o vodný tok, prípadne organizácia upravujúca vodný tok, môže užívať pobrežné pozemky, pokiaľ je to nevyhnutne potrebné, na zriaďovanie, prevádzku a na udržiavanie vodohospodárskych diel a zariadení, na prevádzanie vodohospodárskych stavieb alebo na vykonávanie vodohospodárskych prác a na iné vodohospodárske účely. Ak nedôjde medzi vlastníkom (správcom), prípadne užívateľom týchto pozemkov a organizáciou starajúcou sa o vodný tok alebo ho upravujúcou k dohode o použití pozemkov a o náhrade, rozhodne o nich vodohospodársky orgán v súčinnosti s dotyčnými orgánmi. Pri určení výšky náhrady prihliadne

vodohospodársky orgán k prospechu, ktorý má vlastník (správca), prípadne užívateľ, z vykonanej úpravy. U organizácií štátneho socialistického sektora platia predpisy upravujúce vzájomné poskytovanie náhrad.

(4) Vlastníci pobrežných pozemkov sú povinní po vykonanom konaní trpieť, aby na týchto pozemkoch boli na ochranu brehov ponechané, odstraňované alebo novovysadzované stromy a kry bez nároku na náhradu. Vodohospodársky orgán môže uložiť vlastníkom pobrežných pozemkov, aby na svoj náklad odstránili bez nároku na náhradu stromy a kry, ak to vyžaduje ochrana brehov a nerušený odtok veľkých vôd.

(5) Ťažiť piesok, štrk, bahno, s výnimkou liečivého bahna, okruhliaky a podobne z korýt tokov, včítane odstavených ramien, a odstraňovať nánosy a ostrovy novovzniknuté v tokoch možno len potiaľ, dokiaľ nie sú ohrozené vodohospodárske záujmy. Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva určuje v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi, kto je oprávnený na ťažbu, a určuje jej všeobecné podmienky; v jednotlivých prípadoch udeľuje súhlas na ťažný tok, ktorá aj určí jej podrobnejšie podmienky. Ustanovením tohto odseku nie sú dotknuté osobitné predpisy upravujúce vyhľadávanie a dobývanie vyhradených nerastov.

Tretia časť
Ochrana vôd

§ 12
Starostlivosť o vody a ich ochrana proti znečisťovaniu a zmene teploty

(1) Kto akýmkoľvek spôsobom nakladá s povrchovými alebo podzemnými vodami, je povinný sa starať o uchovanie ich prirodzeného stavu. Tieto vody sa nesmú znečisťovať, ani sa nesmie umele meniť ich teplota, aby neutrpeli ich akosť, samočistiaca schopnosť a možnosť použitia na účely, na ktoré sú potrebné. Užívatelia vôd sú povinní plánovite odstraňovať doterajšie znečisťovanie vôd výstavbou potrebných čistiacich zariadení, starostlivosťou o riadnu prevádzku takýchto zariadení, sústavným vykonávaním a dodržiavaním opatrení v technológii výroby k znižovaniu nečistôt v odpadových vodách, vhodným rozmiestňovaním výrobných zariadení, ako aj dodržiavaním podmienok určených kompetentným vodohospodárskym orgánom na ochranu čistoty vody.

(2) K ochrane vôd patrí aj starostlivosť o pramene, korytá tokov, nádrže, ako aj o studne a iné zariadenia pre zachytávanie podzemnej vody.

(3) Ak dôjde k činom porušujúcim tieto povinnosti, rozhodne vodohospodársky orgán o spôsobe nápravy. Vodohospodárske orgány môžu tiež v rozsahu a za podmienok určených vládou ukladať za porušenie týchto povinností znečisťovateľom vôd majetkové sankcie.

§ 13
Ochrana proti škodlivým účinkom zvláštnych druhov vôd

(1) Povrchové a podzemné vody treba chrániť proti škodlivým účinkom niektorých zvláštnych druhov vôd, najmä vôd rádioaktívnych, vôd soľných, banských a zmiešaných so zemnými olejmi, a to už opatrením v závode, z ktorého takéto vody odtekajú. To isté platí aj pre použité i nepoužité odpadové vody z kúpeľných a žriedelných zariadení.

(2) Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva určí v dohode s Ministerstvom poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a s ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi všeobecné podmienky na ochranu povrchových a podzemných vôd.

§ 14
Ochrana vodných zdrojov

(1) Na ochranu výdatnosti, akosti a zdravotnej nezávadnosti vodných zdrojov vodohospodársky orgán určí podľa potreby po vykonanom konaní ochranné územia.

(2) Vodohospodársky orgán tiež určí, akým spôsobom sa táto ochrana v ochrannom území uskutočňuje; pritom môže po prejednaní s orgánmi, ktorých záujmy by boli dotknuté, obmedziť užívanie nehnuteľností na tomto území, poprípade nariadiť vykonanie potrebných úprav.

(3) Ak slúži ochranné územie všeobecnému záujmu, uhradzuje vodohospodárska organizácia (§ 17) náklady spojené s jeho zriadením. Ak sa zriaďuje ochranné územie výhradne alebo prevažne v záujme určitej organizácie, uhradzuje náklady táto organizácia.

§ 15
Opatrenia na zlepšenie vodohospodárskych pomerov

Vlastníci a užívatelia pozemkov v povodí tokov sú povinní hospodáriť na nich tak, aby zároveň prispievali k zlepšeniu odtokových pomerov, k udržaniu pôdnej vlahy, k zlepšeniu pomerov podzemných vôd a k ochrane proti erózii. Podrobnosti, najmä pokiaľ ide o vymedzenie dotyčných pozemkov, o spôsob ich úpravy a o hospodárenie na nich, upraví Ministerstvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v dohode s Ministerstvom energetiky a vodného hospodárstva alebo iný kompetentný ústredný úrad v dohode s týmito ministerstvami podľa zásad štátneho vodohospodárskeho plánu a v súlade so štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva v odbore poľnohospodárskej a lesnej výroby.

Štvrtá časť
Organizácia vodného hospodárstva

§ 16
Vodohospodárske orgány

(1) Vodohospodárskymi orgánmi podľa tohto zákona sú:

a) Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva a Správa vodného hospodárstva na Slovensku.

b) výkonné orgány národných výborov.

(2) Správa vodného hospodárstva na Slovensku, na čele ktorej je predseda vymenovaný Zborom povereníkov, je podriadená povereníkovi poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

§ 17
Vodohospodárske organizácie

(1) Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva zabezpečuje vykonávanie úloh pri rozvoji vodného hospodárstva a pri výstavbe, prevádzke a údržbe vodohospodárskych diel a zariadení vodohospodárskymi organizáciami podriadenými buď jemu priamo alebo riadenými výkonnými orgánmi národných výborov.

(2) Minister energetiky a vodného hospodárstva, ako aj krajské národné výbory môžu po vyjadrení ministra financií zriaďovať na vykonávanie úloh pri rozvoji vodného hospodárstva a pri výstavbe, prevádzke a údržbe vodohospodárskych diel a zariadení vodohospodárske organizácie ako samostatné právnické osoby. Ak zriaďuje vodohospodársku organizáciu krajský národný výbor, je povinný vyžiadať si pred jej zriadením aj vyjadrenie ministra energetiky a vodného hospodárstva.

(3) Právne pomery, organizáciu a činnosť vodohospodárskych organizácií podrobnejšie upravia štatúty, ktoré vydá minister energetiky a vodného hospodárstva, a ak ide o vodohospodárske organizácie zriaďované krajskými národnými výbormi, rady týchto národných výborov v dohode s ministrom energetiky a vodného hospodárstva.

§ 18
Pôsobnosť a úlohy vodohospodárskych orgánov

(1) Vodohospodárskym orgánom prislúcha v ich pôsobnosti najmä:

1. vykonávať štátnu správu podľa tohto zákona na úseku vodného hospodárstva, a to pokiaľ ide aj o vodné toky, vodohospodárske meliorácie, ako aj iné vodohospodárske diela a zariadenia v pôsobnosti iných ústredných úradov a orgánov;
2. starať sa o udržovanie rovnováhy medzi kapacitou vodných zdrojov a spotrebou vody, vykonávať distribúciu vody pre všetky hospodárske a iné spoločenské potreby a starať sa o sústavné a účelné hospodárenie s vodou;
3. starať sa o najhospodárnejšie a najúčelnejšie využitie všetkých vodných zdrojov z hľadiska potrieb národného hospodárstva a zabezpečovať ich sústavnú evidenciu;
4. posudzovať investičné zámery a projektovú a rozpočtovú dokumentáciu investícií ktoréhokoľvek odvetvia národného hospodárstva, pokiaľ sa dotýkajú užívania vody, vypúšťania odpadových vôd alebo ochrany proti vode, z hľadiska širších vodohospodárskych záujmov;
5. starať sa o čistotu povrchových a podzemných vôd z hľadiska vodohospodárskeho a rozhodovať o nutných alebo účelných opatreniach na zamedzenie alebo obmedzenie znečisťovania vôd;
6. zabezpečovať starostlivosť o všetky vodné toky, včítane tokov neupravených, a vykonávať nad nimi vodohospodársky dohľad;
7. starať sa o splavnosť vodných tokov a budovanie vodných ciest;
8. zabezpečovať vykonávanie technických a organizačných opatrení pre neškodný odtok veľkých vôd a odchod ľadov;
9. zabezpečovať plánovanie, plánovaciu a projektovú prípravu, výstavbu, prevádzku a údržbu vlastných vodohospodárskych diel a zariadení, včítane verejných studní;
10. vykonávať znaleckú posudkovú a vodoprávnotechnickú činnosť v odbore vodného hospodárstva;
11. zabezpečovať hydrologickú službu a hydrologický prieskum;
12. riadiť výskum a technický rozvoj na úseku vodného hospodárstva, pokiaľ toto riadenie neprislúcha podľa § 19 ods. 1 písm. b) ministerstvu poľnohospodárstva a lesného hospodárstva; starať sa o výchovu a školenie vodohospodárskych kádrov a spolupracovať s kompetentnými plánovacími orgánmi pri doplňovaní a rozmiestňovaní týchto kádrov;
13. metodicky riadiť vodohospodárske organizácie (§ 17) podriadené radám národných výborov vo všetkých otázkach vodohospodárskych a usmerňovať tieto organizácie na úseku uplatňovania technického rozvoja a zavádzania novej technológie, ako aj v otázkach mzdovej politiky a otázkach cenových.

(2) Podrobné vymedzenie pôsobnosti vodohospodárskych orgánov jednotlivých stupňov vykoná vláda.

(3) Ústredné úrady a ich orgány sú povinné napomáhať vodohospodárske orgány pri plnení ich úloh.

§ 19
Úlohy Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva na úseku vodného hospodárstva

(1) Do pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva prislúcha:

a) plánovanie, plánovacia a projektová príprava, výstavba, prevádzka a údržba týchto vodohospodárskych diel a zariadení;

1. vodohospodárskych meliorácií poľnohospodárskych pozemkov, s výnimkou vodohospodárskych diel a zariadení, ktoré neslúžia výhradne alebo prevažne poľnohospodárskej a lesnej výrobe;
2. úprav vodných tokov, s výnimkou hraničných tokov, pokiaľ tieto úpravy sú potrebné na vykonanie vodohospodárskych meliorácií na priame zvýšenie výnosnosti poľnohospodárskych pozemkov;
3. lesnícko-technických meliorácií a hradení bystrín;
4. rybníkov, pokiaľ slúžia alebo sú určené prevažne na poľnohospodárske účely;
5. vodovodov a kanalizácií vykonávaných v súvislosti s výstavbou spoločných objektov poľnohospodárskej výroby

b) riadenie výskumu a technického rozvoja, pokiaľ sa týkajú činností uvedených pod písm. a).

(2) Ministerstvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva vykonáva úlohy uvedené v odseku 1 priamo, prípadne orgánmi alebo organizáciami na to určenými.

(3) Ministerstvá poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a energetiky a vodného hospodárstva môžu vo vzájomnej dohode podrobnejšie vymedziť pôsobnosť uvedenú v odseku 1.

§ 20
Poľnohospodárske vodohospodárske organizácie

(1) Minister poľnohospodárstva a lesného hospodárstva môže v dohode s radami krajských národných výborov a po vyjadrení ministra financií zriaďovať poľnohospodárske vodohospodárske organizácie ako samostatné právnické osoby.

(2) Právne pomery, organizáciu a činnosť poľnohospodárskych vodohospodárskych organizácií upraví štatút, ktorý vydá minister poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

§ 21
Závodní , podnikoví, sektoroví a rezortní vodohospodári

(1) Prevádzateľ je povinný ustanoviť závodného vodohospodára pre každý podnik, závod, prevádzkáreň, ústav, ktorý má zariadenia na podchytávanie, na odber alebo pre dodávku pitnej, úžitkovej alebo prevádzkovej vody, alebo na vypúšťanie odpadovej vody, ak množstvo vody presahuje mieru, ktorú určí Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi; prevádzateľ ustanoví závodného vodohospodára z osôb, ktoré majú potrebné znalosti a prevádzkové skúsenosti pre túto funkciu. Podľa naliehavosti potreby na vyzvanie vodohospodárskych orgánov alebo orgánov hygienickej a protiepidemickej služby je prevádzateľ povinný ustanoviť osoby zodpovedné za hospodárenie s vodou i v závodoch, ktoré odoberajú alebo vypúšťajú vodu v menšom množstve.

(2) Podnik, ktorý má niekoľko závodov hospodáriacich s vodou, je povinný ustanoviť podnikového vodohospodára.

(3) Pre plnenie úloh výrobných odvetví v jednotlivých rezortoch sa ustanovujú sektoroví a rezortoví vodohospodári.

(4) Úlohy a činnosť vodohospodárov určia ministerstvá energetiky a vodného hospodárstva a zdravotníctva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi.

§ 22
Dozor

(1) Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva vykonáva buď priamo alebo prostredníctvom vodohospodárskych orgánov nižších stupňov hlavný dozor nad hospodárením s vodou, nad užívaním vody a jej ochranou proti znečisťovaniu; tieto orgány aj dozerajú pri všetkých vodohospodárskych dielach a zariadeniach, či sa dodržiavajú ustanovenia tohto zákona a rozhodnutia vodohospodárskych orgánov podľa neho vydané.

(2) Týmto ustanovením nie sú dotknuté predpisy o vykonávaní dozoru nad lesníckotechnickými meliorániami, predpisy o požiarnej ochrane týkajúce sa tiež ochrany proti živelným pohromám, najmä povodniam, predpisy o dozore nad prevádzkou a udržiavaním vodných elektrární, predpisy o dozore nad plavbou, prevádzku a používaním verejných prístavov a prekladísk a iné predpisy o dozore nad vodohospodárskymi dielami.

Piata časť
Príslušnosť a konanie

§ 23

(1) Pôsobnosť výkonných orgánov národných výborov vo veciach vodného hospodárstva vykonávajú výkonné orgány tých národných výborov, v obvodoch ktorých sa zriaďuje vodohospodárske alebo iné dielo, na ktoré sa dáva povolenie alebo súhlas, alebo v obvode ktorých sa vykonáva opatrenie.

(2) Povolenie podľa § 8 udeľujú výkonné orgány národných výborov na podklade úvodného projektu, ktorý im predloží žiadateľ pred jeho schválením; povolenie udelia po vykonanom konaní, a to rozhodnutím, v ktorom sa uvedú najmä účel, miesto, spôsob, rozsah (miera) a podmienky užívania vody, vypustenia odpadových vôd alebo ochrany proti vode.

(3) Rozhodnutie výkonného orgánu národného výboru, ktorým sa povoľuje zriadenie vodohospodárskeho diela alebo zariadenia, je zároveň rozhodnutím o prípustnosti stavby podľa zákona o stavebnom poriadku.

(4) Ak vyžaduje prevedenie stavby, prípadne jej častí, okrem povolenia podľa § 8 ešte povolenie podľa osobitných predpisov (napr. železničných, telekomunikačných a pod.,), vykoná sa konanie o vodohospodárskom povolení stavby, pokiaľ to povaha veci nevylučuje, súčasne s konaním o povolení stavby podľa osobitných predpisov.

(5) Výkonný orgán národného výboru môže udelené povolenie zmeniť alebo zrušiť v novom konaní, ak to vyžaduje iný dôležitejší všeobecný záujem; ak došlo k zmene alebo zrušeniu povolenia v prospech iného žiadateľa, určí výkonný orgán národného výboru zároveň povinnosť na náhradu majetkovej ujmy, ktorá vznikla doteraz oprávnenému zmenou alebo zrušením povolenia, a výšku tejto náhrady.

(6) V konaní o udelení, zmene alebo zrušení povolenia sú účastníci povinní predniesť všetky pripomienky a námietky v lehote určenej výkonným orgánom národného výboru najneskoršie pri konečnom prejednaní.

(7) Ak nerozhodne vodohospodársky orgán inak, je oprávnenie spojené so závodom, ktorému vodohospodárske dielo alebo zariadenie slúži.

§ 24

(1) Pri investičnej činnosti ktoréhokoľvek odvetvia národného hospodárstva, pokiaľ sa týka užívania vody, vypúšťania odpadových vôd alebo ochrany proti vode, je investor povinný si vyžiadať už v príprave investičnej úlohy od vodohospodárskeho orgánu vyjadrenie, či plánovaná investícia je možná z hľadiska vodohospodárskeho, prípadne za akých podmienok. V žiadosti uvedie investor potrebné množstvo vody, množstvo odpadovej vody a stupeň jej znečistenia. Vodohospodársky orgán preverí investíciu najmä z hľadiska jej umiestenia, využitia plánovaného vodohospodárskeho diela alebo zariadenia z hľadiska širších vodohospodárskych záujmov, zabezpečenia potrebného množstva vody, nutnosti čistenia odpadovej vody, ochrany proti vode, doterajšieho užívania vody inými spotrebiteľmi a či je v súlade so štátnym vodohospodárskym plánom. Vodohospodársky orgán môže uložiť investorovi splnenie určitých podmienok, najmä pokiaľ ide o spôsob a rozsah výstavby vodohospodárskeho diela alebo zariadenia, jeho účelné a hospodárne využitie pre širšie vodohospodárske záujmy a podobne. Investor je povinný pripojiť k žiadosti o schválenie investičnej úlohy vyjadrenie, prípadne podmienky vodohospodárskeho orgánu.

(2) Vyjadrenie vodohospodárskeho orgánu je potrebné aj na plánovanú zmenu vo výrobnom procese závodu alebo zmenu rozsahu jeho výroby a na zmenu a úpravu vodohospodárskych diel a zariadení, i keď sa tieto zmeny a úpravy neprejavia investične, avšak ovplyvňujú vodné hospodárstvo.

(3) Vyjadrenie vodohospodárskeho orgánu, prípadne podmienky ním určené nenahradzujú povolenie alebo súhlas podľa tohto zákona, ktorý je potrebný na vykonanie vodohospodárskeho diela alebo zariadenia.

Šiesta časť
Spoločné ustanovenia

§ 25
Správa vodohospodárskych diel a zariadení

(1) Komu prislúcha vodné oprávnenie, je povinný sa starať o to, aby vodohospodárske dielo a zariadenie bolo riadne spravované, udržované a prevádzané podľa podmienok oprávnenia, poprípade podľa schválených manipulačných poriadkov, ak nie sú jeho správa, prevádzka a udržiavanie zabezpečené inak.

(2) Vodohospodársky orgán môže prevziať na čas nevyhnutnej potreby správu, prevádzku alebo údržbu vodohospodárskych diel a zariadení, ak to vyžadujú záujmy vodného hospodárstva alebo iné všeobecné záujmy a ak ten, kto je na to povinný, túto úlohu riadne neplní a ak neurobil nápravu v určenej lehote. Túto správu, prevádzku a údržbu obstaráva vodohospodársky orgán na náklad povinného.

(3) Ak sú vodohospodárske diela a zariadenia v správe rozpočtových alebo hospodárskych organizácií, platia o prevode a správe vodohospodárskych diel a zariadení predpisy o správe národného majetku.

§ 26
Vstup na cudzie nehnuteľnosti

Na vykonávanie prieskumu a prác slúžiacich účelom vodného hospodárstva a pre výkon dozoru na vody, na vodohospodárske diela a zariadenia môžu osoby, ktoré sa preukážu potvrdením kompetentného orgánu, vstupovať na cudzie pozemky a do objektov a vykonávať v nich potrebné práce, prieskum alebo dozor, pokiaľ nie je na to potrebné povolenie podľa osobitných predpisov. Také osoby sú povinné dbať na to, aby škoda, pokiaľ sa jej pri týchto prácach nemožno vyvarovať, bola čo najmenšia; spôsobenú škodu nahradí orgán, ktorý poverené osoby vyslal. Ak nedôjde k dohode o výške náhrady škody, rozhodne o nej výkonný orgán okresného národného výboru. Poverené osoby sú povinné zachovávať tajomstvo o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedeli pri svojej činnosti.

§ 27
Náhrady za zvláštne užívanie vody a za užívanie vodohospodárskych diel a zariadení

(1) Odberatelia a iní užívatelia vody sú povinní platiť vodohospodárskych organizáciám (§ 17) podľa zásad schválených vládou primerané náhrady za zvláštne užívanie vody, ktoré je umožnené alebo zlepšené vodohospodárskymi dielami alebo zariadeniami spravovanými týmito organizáciami, ako aj za užívanie týchto diel a zariadení. Vláda môže určiť výnimky z tejto povinnosti.

(2) Vláda môže tiež určiť, že znečisťovatelia vodných tokov sú povinní platiť náhrady za vypúšťanie odpadových vôd podľa množstva vypúšťaných znečisťujúcich látok a podľa miery ich závadnosti.

§ 28
Ochrana rybárstva

(1) Pri projektovaní, výstavbe, prevádzke a údržbe vodohospodárskych diel a zariadení, ako aj pri inom užívaní vôd, treba prihliadať na potreby rybárstva; najmä treba chrániť vody proti znečisťovaniu, umelému otepľovaniu, vypúšťaniu závadných odpadových vôd, vypúšťať vody z korýt spôsobom čo možno neškodným pre ryby, ako aj zriaďovať a udržovať rybie priechody, hrablice a pod.

(2) Náklady na zariadenia a opatrenia na ochranu rybárstva uhradzuje pri novobudovaných vodohospodárskych dielach a zariadeniach spravidla investor týchto diel. Náklady na odstránenie zariadení škodlivých rybárstvu pri vybudovaných vodohospodárskych dielach uhradzuje ten, kto žiada o ich odstránenie. So zreteľom na osobitné okolnosti môže výkonný orgán národného výboru ručiť inú uhradzovaciu povinnosť.

(3) Podrobnosti týkajúce sa výstavby zariadení a iných opatrení na ochranu rybárstva a úhrady nákladov určí Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi.

§ 29
Vyvlastnenie nehnuteľností a práv

(1) Nehnuteľnosti a práva, ktoré sú potrebné pre účely ustanovené týmto zákonom alebo pre prístup k vodám za účelom ich všeobecného užívania, možno vyvlastniť, ak nedôjde k dohode o výkupe alebo o užívaní. vyvlastnením možno dosiahnuť prechod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, zriadenie práva stavby alebo zriadenie vecných bremien na nehnuteľnostiach.

(2) Pre vyvlastňovacie konanie, spôsob a platenie náhrady za vyvlastnenie, pre vstup na vyvlastňovanú nehnuteľnosť a pre jej užívanie pred začatím vyvlastňovacieho konania platia obdobne ustanovenia zákona o stavebnom poriadku a predpisov podľa neho vydaných.

§ 30
Zánik záložných a iných vecných práv a bremien

Záložné práva na majetku v štátnom socialistickom vlastníctve, ktorý je určený na to, aby sa trvale užíval na účely vodného hospodárstva, zanikajú bez náhrady; knihovný súd ich vymaže na návrh vodohospodárskych organizácií, ktorým je majetok zverený do správy, s odvolaním sa na tento zákon. Záväzky, pre ktoré sa záložné právo zriadilo, zostávajú nedotknuté. O zániku iných vecných práv (bremien) než záložných na takom majetku platia primerane ustanovenia §§ 1 až 7 vládneho nariadenia č. 97/1952 Zb., o zániku vecných práv na niektorých častiach národného majetku.

§ 31
Evidencia vodohospodárskych povolení

(1) Namiesto doterajších vodných kníh sa zavádza nová evidencia vodohospodárskych diel a zariadení a vodohospodárskych povolení a súhlasov

(2) Podrobnosti určí Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva vyhláškou.

Siedma časť
Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 32
Zrušenie vodných družstiev

(1) Vodné družstvá zriadené podľa predošlých vodných zákonov sa zrušujú. Majetok zrušených vodných družstiev prechádza na štát.

(2) Vymedzenie, do správy ktorých orgánov alebo organizácií prechádza majetok zrušených vodných družstiev podľa odseku 1, vykonajú ministerstvá poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a energetiky a vodného hospodárstva vo vzájomnej dohode. Tieto ministerstvá určí tiež v dohode s Ministerstvom financií spôsob usporiadania práv a záväzkov zrušených vodných družstiev.

§ 32a
Zriaďovanie melioračných družstiev

(1) Za účelom plánovania, plánovacej a projetkovej prípravy a uskutočňovania výstavby, prevádzky a údržby vodohospodárskych melioračných zariadení, zakladaní rybníkov a úprav vodných tokov podľa § 19 ods. 1 môžu sa jednotné roľnícke družstvá združovať, a to aj s inými organizáciami socialistického sektora v melioračne družstvá.

(2) Melioračné družstvá sú socialistickými právnickými osobami a zapisujú sa do podnikového registra; ustanovenia zákona č. 53/1954 Zb. o ľudových družstvách a družstevných organizáciách, sa na ne nevzťahujú.

(3) Na zriadenie melioračného družstva je potrebná súhlas rady okresného národného výboru; ak presahuje pôsobnosť družstva obvod okresného národného výboru, je potrebný súhlas rady krajského národného výboru, a ak presahuje obvod krajského národného výboru, súhlas Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva.

§ 32b
Povinnosti vlastníkov (užívateľov) meliorovaných pozemkov

Vlastníci (užívatelia) meliorovaných pozemkov sú povinní podľa miery prospechu poskytovať pomoc orgánom a organizáciám v pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, ako aj zúčastniť sa prevádzky a udržiavania rozvodnej závlahovej siete a odvodňovacej, drenážnej a drobnej odpadovej siete. Podrobnosti upraví Ministerstvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v dohode s Ministerstvom financií.

§ 33
Zrušenie vodovodných zväzov a vodných družstiev pre zásobovanie obcí vodou

Doterajšie vodovodné zväzy, zriadené zákonom č. 49/1931 Zb. o štátnom fonde pre vodohospodárske meliorácie, a vodné družstvá pre zásobovanie obcí vodou, zriadené zákonom č. 20/1941 Sl. z. o finančnom zabezpečení niektorých vodných stavieb štátnych a štátom podporovaných, sa zrušujú. Ich majetok prechádza na štát; spravujú ho vodohospodárske organizácie (§ 17).

§ 34
Zrušenie nárokov na bezodplatné alebo zvýhodnené do dávky vody zverejných vodovodov

Ustanovenia zmlúv o odbere vody medzi bývalými prevádzateľmi verejných vodovodov a vlastníkmi pozemkov, na ktorých sa zachycuje voda pre verejné vodovody, a ustanovenia zmlúv medzi bývalými prevádzateľmi verejných vodovodov a odberateľmi vody, týkajúce sa bezodplatných a zvýhodnených dodávok vody z verejných vodovodov, sa zrušujú bez náhrady.

§ 35
Preskúmanie doterajších vodných oprávnení

(1) Doterajšie vodné oprávnenia sa musia prihlásiť najneskoršie do jedného roku po začiatku účinnosti tohto zákona u kompetentného vodohospodárskeho orgánu. Včas neprihlásené vodné oprávnenia zanikajú bez náhrady.

(2) Ďalšie trvanie včas prihlásených vodných oprávnení sa posudzuje podľa ustanovení tohto zákona. Ak nie sú pri nich splnené predpoklady potrebné na ich ďalšie trvanie alebo ak to vyžaduje všeobecný záujem, zrušia sa vodné oprávnenia bez náhrady.

(3) O tom, kto bude prevádzať vodohospodárske diela a zariadenia, pri ktorých vodné oprávnenia zanikli, a ktorých prevádzka je potrebná v hospodárskom alebo inom všeobecnom záujme, rozhodne Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva v dohode so Štátnym úradom plánovacím a s ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi. O prevod vlastníckeho práva alebo správy sa postará ten, komu sa uloží , aby vodohospodárske dielo alebo zariadenie prevádzal.

(4) O vodohospodárskych dielach a zariadeniach, ktoré nemožno národohospodársky využiť, vykoná vodohospodársky orgán konanie, podľa výsledku ktorého môže uložiť vlastníkovi alebo správcovi vodohospodárskeho diela alebo zariadenia, aby ho uviedol do neškodného stavu. Ak takto nemožno zabezpečiť uvedenie do neškodného stavu, vysloví vodohospodársky orgán, že vlastníctvo týchto vodohospodárskych diel a zariadení prechádza bez náhrady na štát; zároveň určí, ktoré orgány alebo organizácie prevezmú vodohospodárske dielo alebo zariadenie, prípadne jeho jednotlivé časti, do svojej správy a aké opatrenia sa majú čo do tohto diela alebo zariadenia urobiť.

§ 36
Pomer k iným právnym predpisom

Ustanovenia tohto zákona sa nevzťahujú na vody, ktoré vyhlásilo Ministerstvo zdravotníctva za prírodné liečivé vody alebo za prírodné minerálne vody stolné, ďalej na vody soľné, banské a vody zmiešané so zemnými olejmi

§ 37
Súčinnosť vodohospodárskych a iných orgánov

Pri výkone pôsobnosti a vykonávaní úloh podľa tohto zákona vo veciach, ktoré podľa § 19 prislúchajú do pôsobnosti Ministerstva poľnohospodárstva a lesného hospodárstva, postupujú vodohospodárske orgány všetkých stupňov v úzkej súčinnosti s orgánmi, ktorým prislúcha starostlivosť o veci poľnohospodárstva a lesného hospodárstva; pritom dbajú, aby záujmy poľnohospodárstva a lesného hospodárstva a širšie záujmy vodohospodárske sa zladili tak, aby sa dosiahol čo najväčší spoločenský prospech. Obdobne postupujú vodohospodárske orgány v súčinnosti s inými orgánmi štátnej správy, ak sú dotknuté záujmy, ktoré týmto orgánom prislúcha chrániť. Ak ide o opatrenia, ktoré sa dotýkajú hygienickej a protiepidemickej starostlivosti, sú vodohospodárske orgány povinné postupovať v súlade s opatreniami nariadenými orgánmi hygienickej a protiepidemickej služby; preto sú povinné vyžiadať si pred svojím rozhodnutím alebo opatrením záväzný posudok týchto orgánov

§ 38
Vykonávacie predpisy

(1) Predpisy na vykonanie tohto zákona vydá vláda nariadením; týmto nariadením môže vláda aj určiť, ktoré vodohospodárske diela a zariadenia zriaďujú organizácie štátneho socialistického sektora, prípadne melioračné družstvá alebo jednotné roľnícke družstvá.

(2) Podrobnejšie predpisy na vykonanie tohto zákona vydá Ministerstvo energetiky a vodného hospodárstva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi.

(3) Predpisy na vykonanie § 32a, najmä pokiaľ ide o vznik a predmet činnosti melioračných družstiev, o ich orgány, stanovy a schvaľovanie stanov, vydá Ministerstvo poľnohospodárstva a lesného hospodárstva v dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi a orgánmi.

§ 39
Pomer k predošlým predpisom

Platnosť strácajú všetky predpisy o veciach upravených týmto zákonom, najmä:

1. zákon č. 93/1869 r. z., ktorý sa týka ustanovení o práve vodnom,
2. zákon č. 71/1870 čs. z. z. o tom, ako možno vodu užívať, zvádzať a proti nej sa brániť, v znení prílohy vládneho nariadenia č. 305/1942 Zb.,
3. zákon č. 65/1870 mor. z. z. o používaní a prevádzaní vôd i obrane proti nim,
4. zákon č. 51/1870 sliez. z. z. o používaní a prevádzaní vôd i obrane proti nim v znení predpisov ho meniacich a doplňujúce,
5. zákon čl. XXIII/1885 o vodnom práve v znení zák. čl. XVIII/1913 a ostatné predpisy ho meniace a doplňujúce,
6. zákon č. 66/1901 r. z. o stavbe vodných dráh a o vykonaní úpravy riek v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich,
7. zákon č. 49/1931 Zb. o štátnom fonde pre vodohospodárske meliorácie v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich,

8. zákon č. 50/1931 Zb. o štátnom fonde pre splavnenie riek, vybudovanie prístavov, výstavbu údolných priehrad a pre využitkovanie vodných síl v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich
9. zákon č. 20/1941 Sl. z. o finančnom zabezpečení niektorých vodných stavieb štátnych a štátom podporovaných,
10. vládne nariadenie č. 92/1953 Zb., ktorým sa zriaďuje Ústredná správa vodného hospodárstva.

§ 40

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januárom 1955*) vykonajú ho všetci členovia vlády.

*) Zmeny vykonané zákonom č. 12/1959 Zb. nadobúdajú účinnosť 14. marcom 1959.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.